

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IR DUOMENŲ PAKARTOTINIO NAUDOJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1524 2 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) teikia patikslintą Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektas patikslintas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas, kurios suderintos darbo tvarka.

I. Sprendžiama problema	<p>1. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau – Įstatymas) taikymas pagal 2 straipsnio 1 dalies 2 punktą taikomas tik akcinėms bendrovėms ar uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei arba savivaldybei tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso akcijos, suteikiančios daugiau kaip pusę balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, ir valstybė ar savivaldybė tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą įtaką rinkdama ir atšaukdama akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės vadovą, taip pat daugiau kaip pusę valdybos arba stebėtojų tarybos narių (toliau – valstybės valdomi subjektai), ir kurios teikia viešąsias paslaugas bent vienoje iš šių sričių: dujų ir šilumos ūkio, elektros energetikos, vandentvarkos, transporto paslaugų, uostų ir oro uostų, pašto paslaugų, naftos ir dujų gavybos, anglių ar kito kietojo kuro žvalgybos arba gavybos, viešojo keleivinio transporto pagal 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 su visais pakeitimais 2 straipsnį, oro susisiekimo paslaugų teikimo pagal 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (nauja redakcija) su visais pakeitimais 16 straipsnį, visuomenės aptarnavimo paslaugų teikimo pagal 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3577/92, taikančio laisvės teikti paslaugas principą jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas), su visais pakeitimais 4 straipsnį. Likusiems valstybės valdomiems subjektams, kurie teikia viešąsias paslaugas, įstatymas nėra taikomas, todėl jų turimi duomenys nėra inventorizuojami ir skelbiami pakartotiniam naudojimui. Taip prarandama galimybė naudoti informaciją, kuri yra svarbi pirminė medžiaga skaitmeninio turinio produktams ir elektroniniu būdu teikiamoms paslaugoms kurti ir plėtoti.</p> <p>2. 2022 m. gruodžio 21 d. Europos Komisija paskelbė įgyvendinimo</p>
-------------------------	---

	<p>Reglamentą (ES) Nr. 2023/138, kuriuo sudaromas Direktyvos (ES) 2019/1024 1 priede nustatytoms teminėms kategorijoms priklausančių didelės vertės duomenų rinkinių, saugomų esamuose viešojo sektoriaus institucijų turimuose dokumentuose, kuriems taikoma Direktyva (ES) 2019/1024, sąrašas ir juo nustatoma didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir pakartotinio naudojimo tvarka (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2023/138). Šis įgyvendinamasis Reglamentas (ES) Nr. 2023/138 Lietuvos Respublikos nacionalinėje teisėje yra tiesioginio taikymo, todėl Įstatymo 16 straipsnio 1 dalies nuostata yra reikalinga patikslinti nurodant, kad didelės vertės duomenų rinkiniai ir jų skelbimo bei pakartotinio naudojimo tvarka skelbiama Reglamente (ES) Nr. 2023/138. Europos Sąjungos valstybės narės Reglamentą (ES) Nr. 2023/138 privalo įgyvendinti per 16 mėnesių (iki 2024 m. birželio 9 d.).</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siekiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pakeisti Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punktą, siekiant nustatyti, kad įstatymo taikymas apimtų visus valstybės valdomus subjektus, kurie teikia viešąsias paslaugas, ir taip būtų išplėsta galimybė naudoti informaciją, kuri yra svarbi pirminė medžiaga skaitmeninio turinio produktams ir elektroniniu būdu teikiamoms paslaugoms kurti ir plėtoti, bei taptų dar svarbesniu turinio šaltiniu toliau plėtojant pažangias skaitmenines technologijas. 2. Pakeisti Įstatymo 16 straipsnio 1 dalies nuostatą nurodant, kad didelės vertės duomenų teminių kategorijų ir jų duomenų rinkinių sąrašai, taip pat jų skelbimo ir pakartotinio naudojimo tvarka yra nustatomi Reglamente (ES) Nr. 2023/138.
III. Priemonių kaštai	<p>Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymo projektą, bus didinama valstybės valdomų subjektų duomenų valdymo branda. Įstatymo pakeitimo rezultatų naudą pajausių valstybė, verslai bei piliečiai. Duomenų prieinamumas paskatins verslo plėtrą, padės kurti naujas ir plėtoti esamas el. būdu teikiamas viešąsias paslaugas, prisidės prie Lietuvos ekonomikos augimo, padarys Lietuvos skaitmeninę erdvę patrauklesnę ES valstybių narių verslo atstovams. Prognozuojama, jog įgyvendinus Įstatymo projektą 2025 m. bus sutaupyta nuo 0,450 iki 2,340 mln. Eur, o 2026 m. nuo 0,800 iki 4,210 mln. Eur viešojo sektoriaus išlaidų. Tuo tarpu planuojama, kad atvirų duomenų rinkos dydis 2025 m. sieks 125 mln. Eur, o 2026 m. – 285 mln. Eur. Numatoma, kad dėl sudarytų sąlygų verslams kurtis ir plėstis atvėrus duomenis, bus padidintas gyventojų užimtumas: 2024 m. siektų 0,57 proc., 2025 m. – 0,72 proc., 2026 m. – 0,90 proc.</p> <p>Duomenys yra svarbiausias skaitmeninės transformacijos elementas. Duomenimis grindžiamos inovacijos duos didžiulę naudą tiek Lietuvos ir Europos piliečiams, tiek ekonomikai, pavyzdžiui, bus tobulinama individualizuotoji medicina, užtikrinamas naujas judumas, efektyviai kovojama su klimato ir kt. Duomenų valdymas bus grindžiamas patikimu keitimusi duomenimis. Visuomenė bus informuota apie valstybės notifikuotas įmones – duomenų tarpininkus. Tai užtikrins duomenų saugumą ir patikimumą. Taip pat duomenų subjektams bus suteikta galimybė savanoriškai teikti duomenis apie save, jie būtų skirti naudoti bendrojo intereso tikslais. Tokie tikslai apimtų sveikatos priežiūrą, kovą su klimato kaita, judumo gerinimą, palankesnių sąlygų oficialios statistikos tobulinimui, rengimui ir sklaidai sudarymą, viešųjų paslaugų teikimo gerinimą arba viešosios politikos formavimą. Parama moksliniams tyrimams taip pat turėtų</p>

	būti laikoma bendrojo intereso tikslu.
--	--

Įstatymo projektas yra tiesiogiai susijęs su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 133.5 papunkčio „Atviri duomenys – naujos galimybės verslui ir žmonėms“ nuostatų ir Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 5.3 papunkčio „Vyriausybės programos projekto – Dereguliacija ir geresnis verslo klimatas“ nuostatų įgyvendinimu.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, atlikus numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, parengta numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma (pridedama). Neigiamų pasekmių priėmus Įstatymo projektą nenumatoma.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“. Pridedama Direktyvos (ES) 2019/1024 ir Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Nutarimo projektui antikorupcinis vertinimas neatliekamas.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte naujos sąvokos neapibrėžiamos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas buvo derinamas su Informacinės visuomenės plėtros komitetu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, asociacija „INFOBALT“, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS). Visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus per 10 darbo dienų nuo Nutarimo projekto paskelbimo TAIS.

Derinimo metu pastabų neturėjo: Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Informacinės visuomenės plėtros komitetas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.

Derinimo metu pastabų turėjo: Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Su Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija pastabos suderintos darbo tvarka. Pridedama derinimo pažyma dėl Valstybės duomenų agentūros, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies arba neatsižvelgta.

Derinimo metu pastabų nepateikė: Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, asociacija „INFOBALT“, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija.

Įstatymo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Skaitmeninės darbotvarkės departamento (direktorė Diana Seredokaite, tel. + 370 660 93901, el. p. diana.seredokaite@eimin.lt) Skaitmeninių iniciatyvų valdymo skyriaus vedėja Lina Giedraitienė (tel. +370 659 28842, el. p. lina.giedraitiene@eimin.lt) ir vyriausioji specialistė Ieva Bražinskė (tel. +370 650 16358, el. p. ieva.brazinske@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 p.
2. Įstatymo projektas, 1 lapas.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 p.
4. Įstatymo projekto derinimo pažyma, 5 p.
5. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 5 p.
6. Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo pinigine išraiška skaičiuoklė, 4 p.
7. Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio pažyma, 2 p.
8. Atitikties lentelė, 3 p.